

Več kot medalje

LUKA ŠKOLČ

→ Skupaj z Markom Čmrlecem, Klemnom Bogatajem, Andražem Jelinčičem in Gregorjem Kikljem ter mentorjema Jurijem Bajcem in Barbaro Rovšek sem preživel šest nepozabnih dni v Rusiji na drugi evropski fizikalni olimpijadi. Objavljene so bile že tako naloge kot naši dosežki ob reševanju le-teh. A medalje in pohvale še zdaleč niso vse, kar smo ta teden pridobili. Ostala so nam prijateljstva s čudovitimi ljudmi iz celega sveta in spomini na neskončno zabavnih stvari, ki smo jih počeli.

Absurdno bi bilo poročati le o medaljah, ko pa se je zgodilo še toliko drugega. Prav zato sem se odločil, da napišem reportažo o našem popotovanju v Rusijo, ki bo bralcem omogočila, da si tudi sami ustvarijo sliko o vzdušju in dogajanju na fizikalni olimpijadi. Naša pot se je začela v ponedeljek 28. maja zjutraj. S kombijem smo se odpravili do letališča v Zagrebu, kjer se nam je pridružila še hrvaška ekipa. Pristali smo na moskovskem letališču, kjer so nas pričakale naše skrbnice in vodičke, študentke tujih jezikov, ki so se prostovoljno javile za pomoč pri organizaciji olimpijade. Spet s kombijem so nas prepeljali od letališča do kampusa moskovskega inštituta za fiziko in tehnologijo v Dolgoprudnem, kjer je potekala olimpijada. Med vožnjo smo si zadali prvi izziv – ugotoviti, po kakšnem ključu so narejene na videz kaotične ruske registrske tablice.

Na kampusu so nam dodelili stanovanje s kuhinjo, kopalnico, straniščem in dvema spalnima prostoroma. Najbolj poseben objekt v stanovanju je bil tuš, pri katerem je zaradi puščajoče cevi masni pretok vode padal s kubom razdalje od pipe. Tako je do šobe pritekla količina vode, ki bi v fiziki veljala za zanemarljivo. Če si si hotel umiti hrbet, si se priklonil pipi in si cev kot ovratnik zavil okoli vratu.

Zaradi neugodnega termina leta smo na otvoritveno slovesnost pošteno zamudili, večerja pa je odpadla kar v celoti. Na pobudo vodičk smo naročili nekaj

SLIKA 1.

Slovenska ekipa z vodičkama Dašo in Vlado

pic. Sam sem že ležal v postelji, ko je v sobo prišla skupina prostovoljcev, ki so tekmovalcem pobirali elektronske naprave, da ne bi med tekmovanjem goljufali. Nekaj članov slovenske ekipe so na lastno grozo ujeli v samih spodnjih hlačah ali nasploh v pomanjkanju oblačil. Z veliko smeha smo jim izročili telefone in končno zaprli oči.

V torek zjutraj smo se spopadli z eksperimentom. Tako kot lanski je bil tudi letošnji genialno zamišljen, zelo kakovostno izdelan in izjemno zahteven. Med drugim smo morali pihati skozi tube in s senzorji preverjati pogosto sumljivo vsebino naših dihov. Več članov ekipe nas je bilo nad orodjem zelo navdušenih, saj smo se s polarizatorji, diodami in lepilom lahko igrali kot z lego kockami. V petih urah, ki so bile na voljo, sem z energetskimi tablicami požrl toliko kalorij, da bi lahko odtekel maraton. Tekli sicer nismo, je pa zato naša hitra hoja do stranišča in nazaj nemalo vodičk spravila ob dih.

Ker pet ur eksperimentiranja očitno ni bilo dovolj, so fiziki na inštitutu za nas pripravili demonstracije 25-ih eksperimentov iz univerzitetne zbirke. Poka-

zali so nam magnetno lebdenje, eksplozivne tuljave, dvojni uklon laserske svetlobe, žiroskopsko žičnico in še mnogo drugih zanimivih stvari.

Po predavanju si je bilo treba prezračiti glavo, zato smo se Marko, Gregor in jaz odpravili na košarkarsko igrišče. Tam smo naredili združeno ekipo z dvema fantoma iz Azejbardžana ter igrali proti Latvijcem, za katere je treba priznati, da košarko res obvladajo. Po večerji smo ugotovili, da je zelo zapleteno priti na stopnišče naše stavbe od zunaj in pa da se s staro rusko varnostnico ni šaliti (kljub njenim grožnjam z žuganjem pesti sem jo v naslednjih dneh nemalokrat potegnil za nos). Glede zgodnjega odhoda v posteljo nam je povzročal težave polarni dan, zaradi katerega je bilo ob desetih zvečer zunaj še vedno svetlo.

V sredo je bil čas za teorijo. Vse tri naloge so bile tako težke, da nisi vedel niti, kako bi ocenil njihovo relativno težavnost. Sicer nam je šlo dobro pri 3A, smo pa trdo padli po stopnicah 3B. V drugi nalogi smo prejeli koristen podatek, ki bi lahko v krizni situaciji rešil življenje. Če boste kdaj izgubljeni v divjini brez gorilnika, a bosta z vami velikanski vir napetosti in tuljava, nikar ne skrbite – z magnetnim poljem tuljave je namreč mogoče zavreti vodo! Točno kako se to zgodi, s tem pa se raje ne obremenjujte.

Po kosilu so nas z avtobusi peljali do vesoljskega paviljona kozmonavtskega muzeja v Moskvi. Na poti sem imel priložnost bolje spoznati kitajsko kulturo, saj je poleg mene sedel prijazen in zgovoren prostovoljec iz Kitajske. Medtem je Gregor nekaj vrst za mano izdeloval računalniško simulacijo, s katero je kasneje prvo teoretično nalogo rešil na tisočinko odstotka natančno. Paviljon, v katerega so nas peljali, je bil resnično veličasten. Tridesetinvečmetrski kovinski oboki so se, okrašeni s premnogo bronastimi srpi in kladivi, bočili visoko nad nami in številnimi razstavnimi eksponati. Videli smo originalno kapsulo, v kateri je Jurij Gagarin kot prvi človek potoval v vesolje, in 1:1 model ruske vesoljske postaje MIR. Le-ta je bil presenetljivo majhen in zazdelo se nam je, da je moralo biti bivanje tam zelo klavstrofobično. Pokazali so nam tudi veliko skafandrov, modelov vesoljskih ladij in eno pravo sovjetsko raketo, ki je bila tako velika, da je morala stati na prostem.

Po naravi sem zelo radoveden, zato sem ob ogledu vozila za vožnjo po Luni vprašal, zakaj so kolesa iz prepletene žice in kovinskih ploščic. S tem pre-

prostim vprašanjem mi je uspelo povzročiti neznanjsko zmedo, saj je naša muzejska vodička poiskala tri druge, ki prav tako niso znale odgovoriti, in nato so vse štiri mrzlično brskale po telefonih in iskale nekoga, ki bi mi znal odgovoriti. Kljub temu da sem jih poskušal prepričati, naj odnehajo in da se ne bo podrl svet in da lahko pogledam tudi doma in da res ni take velike panike, da me samo malo zanima, so živčno klicarile vse do našega odhoda iz muzeja.

Na poti nazaj se mi je zdel posebej lep pogovor z našima vodičkama o njunih rojstnih krajih in ljubezni do narave. Z njima smo se vseh šest dni veliko družili in na tej točki se mi zdi pomembno povedati nekaj več o vodičkah nasploh, saj bo o njih v nadaljevanju še veliko govora. Punce so se mi zdele, pošteno povedano, neverjetne. Ne le da so odlično opravljale svoje delo in skrbele, da se nam ni zgodilo nič hudega in da nismo bili nikoli preveč pozni, bile so še veliko več – zanimive sogovornice, šaljivke in izvrstne učiteljice ruščine. Vedno so nam bile pripravljene ustreči in zares so naredile vse, da bi se imeli čim bolje. Mi smo jih v skromno zameno zabavali, kolikor smo le mogli.

Pet ur najtežje teorije, ki sem jo kdaj videl, seveda ni bilo dovolj – potreben je bil še večerni »intellectual game« organiziran s strani olimpijade. Ugotovili smo, da je igra, ki naj bi jo igrali, kviz o svetovni geografiji. To se mi je zdelo malo pusto, zato sem stvari dodal estetski pridih. Na vsak listek z odgovorom, ki ga je slovenska ekipa poslala vodji kviza, sem nekaj narisal. Na začetku so bile to majhne stvari, sončki in podobno. Kmalu sem se zagrel in v minuti, ki sem jo imel za vsako risbo, ustvarjal vedno več.

Po prvem delu kviza smo imeli desetminutni odmor. Izkoristil sem ga zato, da sem spoznal vodičko belgijske ekipe, Mašo, in preizkusil, koliko lahko Rusi razumejo slovenščino. Potem je ona preizkusila mene in z nekaj truda mi je uspelo razumeti skoraj vse, kar je povedala. Tudi kasneje sva z Markom videla, da ruščine ni nemogoče razumeti, če imaš nekaj časa za premislek o tem, kar si prebral ali slišal.

Kakšnih deset minut po začetku drugega dela kviza je voditeljica kviza prekipelo. »Team Slovenia, could you stop drawing on every answer you send!«¹ je zavpila. Vstal sem in jo vprašal, kaj je narobe.

¹Slovenska ekipa, bi lahko prosim nehali risati na vsak listek, ki ga pošljete!

SLIKA 2.

Naša ekipa na kvizu v timskih majicah

»I cannot read this!«² je odgovorila in visoko v zrak dvignila listek, na katerega sem narisal zemljevid do zaklada. Razprl sem roke in rekel: »But all you had to do was follow the treasure map!«³ Dvorana je izbruhnila v smeh in aplavz in voditeljica je le nemočno gledala, kako so nam nasmejani člani drugih ekip prihajali čestitat. Seveda me njeno opozorilo ni ustavilo. Pošiljal sem ji še bolj udarne, bolj slikovite ilustracije in jih nemalokrat opremil z napisom »from team Slovenia«⁴ in srčkom. Ker se mi je zdelo primerno, da ji omogočim, da se pritoži nad mojim ravnanjem, je dobila tudi sporočilce na desni (slika 4).

²Tega ne morem prebrati!

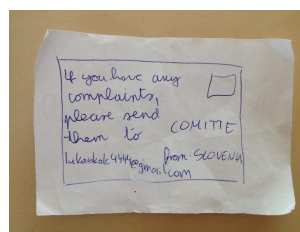
³A morali bi samo slediti zemljevidu do zaklada!

⁴od slovenske ekipe

SLIKA 3.

Porisani odgovori slovenske ekipe

SLIKA 4.

Vodički ruske ekipe, ki je naše listke vestno nosila komiteju, sem v zahvalo narisal samoroga, ki zdaj krasi zadnjo stran njene EuPho značke. Na koncu sicer nismo zmagali po točkah, smo pa bili absolutni prvaki v srcih vseh udeležencev kviza v dvorani. Poleg tega sem vodičko hrvaške ekipe, Eleno, ki me prejšnji dan med eksperimentom na poti do stranišča ni mogla dohajati, naučil osnovne tehnike hitre hoje.

V dvigalu smo srečali člana švicarske ekipe, francoskega Švicarja korejskega porekla, in takoj v svojo sobo povabili vse Švicarje. Petnajst minut kasneje je prišel sicer samo on, ker so ostali šli igrati odbojko, a nič zato: ob njegovih zgodbicah smo do enih zjutraj jokali od smeha. Bil je izjemno zabaven in odprt. Slednje je bila, na moje majhno presenečenje, vrlina večine udeležencev olimpijade. Sam sem skoraj z vsako osebo, ki sem jo srečal, začel pogovor in le redko se ta ni razvil. Edina potencialna težava je bilo

→ pomanjkljivo znanje angleščine nekaterih udeležencev olimpijade, pa še to ni bilo nepremostljivo! Na kosilu sem nekega dne srečal Rusa, ki se je kljub skoraj nični angleščini iskreno želel pogovarjati z mano. S pomočjo Google prevajalnika nama je na veselje obeh uspelo!

S sredinim večerom se je začela dolžina spanja krajšati. Primeren model bi bil najbrž eksponenten, saj se je v naslednjih dveh nočeh za naju z Markom skoraj dvakrat prepolovila.

V četrtek zjutraj smo se odpravili na izlet v Moskvo. Ta ni bil v uradnem načrtu, samo za nas sta ga pripravili naši vodički. Samoiniciativnost, ki sta jo izkazali, mi je ogrela srce. Predlagal sem, da s sabo vzamemo še kakšno ekipo, zdelo se mi je vredno spoznati čim več ljudi, ker so takšne priložnosti na žalost redke. Predlagal sem švicarsko in belgijsko ekipo; slednjo se mi je zdelo pač zanimivo spoznati.

Na koncu smo na izlet šli Belgijci, Hrvati, pristojne vodičke, vodje ekip in naša ekipa. Do Moskve smo potovali z vlakom in se nato predstavili na podzemno železnico, ki ni bila le zelo lepo urejena, temveč tudi absurdno poceni (za karto smo plačali manj kot 70 centov!!!). Med vožnjo smo, fiziki po srcu, z nagibanjem merili pospeševanje vlaka, računali globino, na kateri je bil tunel, in razlagali posebno teorijo relativnosti vodičkam. Takšnih sproščenih pogovorov na temo fizike je bilo v tistem tednu mnogo in prav vsi so bili intelektualno stimulatívni, nenavadni in predvsem zabavni. Kadar smo le mogli, smo poiskali pojav ali napravo in debatirali o fizikalnih aspektih tega ter pri tem uporabljali svoje šolsko znanje na nove načine. Za odkrivanje novega je ključna nenehna iskrena, skoraj otroška radovednost in te v Moskvi ni manjkalo. Poleg spoznavanja novih kultur in reševanja fizikalnih problemov sem se lotil tudi učenja cirilice. Pri tem bi se srčno zahvalil svojemu dobremu mentorju Marku, ki je potrpežljivo prenašal moje nenehno pozabljanje črk š, c in č.

Za razliko od prejšnjih dni je bilo v četrtek zaradi vetra kar hladno. Ugotovili smo, da lahko zebe tudi ljudi ruskega porekla, kar nas je kar presenetilo. Vsekakor se niso mogli primerjati z Markom, ki je vse dni preživel v kratkih rokavih. Edina konkurenca je bil morda Estonec, ki je povesod hodil bos. Na vprašanje, zakaj to počne, je odgovoril, da je tako bolj udobno, je pa priznal, da ob prvem snegu vendarle obuje čevlje.

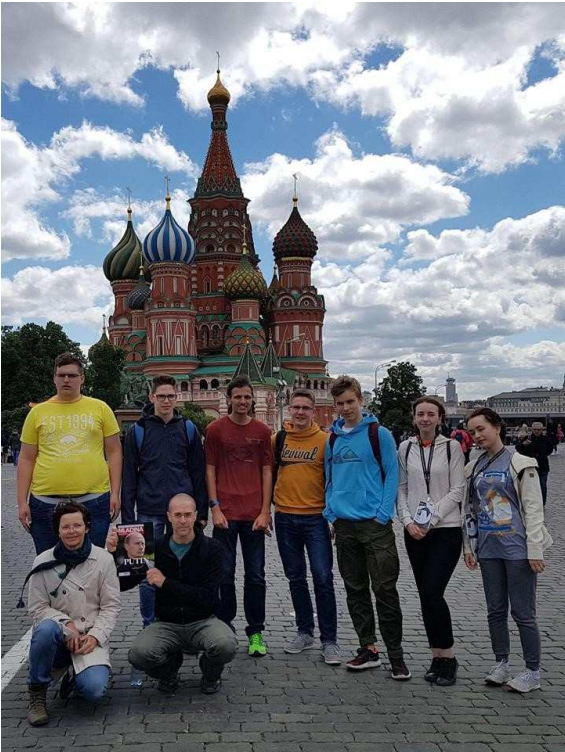
SLIKA 5.

Moskovski okrožni vlaki in podzemna železnica

Za dalj časa smo se ustavili na Rdečem trgu, kjer smo se slikali s Putinom.

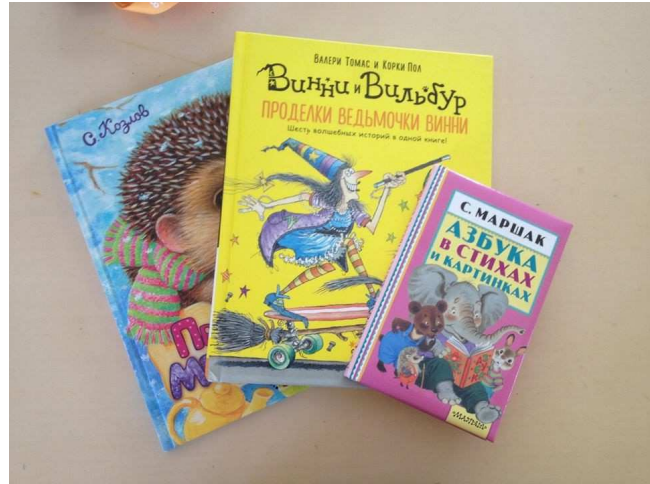
Z Markom sva se odločila, da bova popeljala svojo ljubezen do ruščine dlje. Na stojnicah knjižnjega sejma nama je navdušena prodajalka priporočila najboljše slikanice. Vsa sva kupila po tri, da se bova ob njih lahko učila ruščine. Glede na razneženost in odobravanje vodičk, ko sva jima pokazala svoje nove knjige, sva dobro izbrala.

Ob vrnitvi v Dolgoprudni smo izvedeli, koliko točk je vsak dosegel. Hitro smo pojedli kosilo in se šli pripraviti za moderacijo, kjer smo ocenjevalcem lahko razložili naše razmišljanje ter sklepe pri reševanju

SLIKA 6.

nalog in si potencialno zvišali točke. Moderacija je potekala gladko in profesionalno – ocenjevalci so bili prijazni in so cenili tudi alternativne pristope, hkrati pa so se do potankosti držali točkovnika. Ko sem ocenjevalcu prve teoretične naloge po končanem uradnem delu povedal, da sem si zadevo najprej poskušal predstavljati, je rekel, da je to storil tudi on. »Se ni obneslo?« sem ga previdno vprašal. Utruženo

SLIKA 7.

Slikanice v ruščini

se je nasmehnil: »Ne, se ni.« Takšna odkritost in skromnost se mi zdita zelo lepi vrline.

Po še enem mentalnem naporu si je bilo potrebno spet prezračiti glavo, zato sva z Markom potrkala na vrata švicarske ekipe, da bi jih povabila na odbojko. Na žalost je bil v sobi le en član ekipe, zato sva šla iskat Latvijce. Težava je bila v tem, da nisva vedela, kje se nahajajo. Storila sva edino smiselno stvar in trkala na vsa vrata, ki sva jih našla. Na neki točki nama je odprla azerbajdžanska vodička in vprašala sva jo, če ve, kje stanuje latvijska ekipa. S tem sva povzročila naslednjo veliko zmedo.

Azerbajdžanska vodička je šla do sobe, kjer sta stanovali belgijska in hrvaška vodička. Zelo hitro so govorile med seboj in ravno, ko je belgijska vodička govorila najhitreje, kar sem tisti teden slišal koga govoriti, mi je uspelo čisto vse v enakem tempu prevesti Marku, kar jih je popolnoma šokiralo. Kmalu se je pridružila še ena naših vodičk in namesto da bi preprosto ugotovile, kje je latvijska soba, so nama želele organizirati nogomet s Turkmenistanom. Nato smo šli ven in srečali švedsko ekipo, ki se je odpravljala igrat odbojko. Z Markom sva se z veseljem pridružila in sledilo je mnogo dobrih iger, pa tudi plezalni izziv, ko smo žogo nabili na drugo stran šest metrov visoke ograje. Na igrišče so nenehno prihajali novi igralci iz drugih ekip in zelo hitro smo lahko odbojko igrali kar pet na pet. Eden od Švedov mi je

15

nadaljevanje
s strani

kasneje povedal, da trenira parkour. Za skoraj vse tekmovalce, s katerimi sem se pogovarjal, sem ugotovil, da imajo poleg fizike tudi druge pomembne interese. Spoznal sem plesalce, tabornike, hokejiste, večkratne državne prvake v ping pongu – fiziki so zelo večplastna sorta ljudi!

Po večerji so nam organizatorji pripravili nogometni turnir. Še pred začetkom smo se še bolj zblížali s švicarsko ekipo in skoraj bi sestavili skupno moštvo, ko nas je sodnik razdelil v ekipe. Z mano je igral Rus, ki mu princip podajanja zelo očitno ni bil jasen, saj je ob vsaki priložnosti nabijal žogo na gol iz sredine igrišča. Nasprotno so se Švicarji izkazali za vrhunske nogometase, sploh pa vratarje.

Po večerji so organizatorji za nas pripravili predstavo z ognjem. Sicer ni bila zelo fascinantna, je bilo pa zato toliko boljše plesanje na ulici in spoznavanje ruskega popa. Vodičke so rekle, da bi rade večer preživele s slovensko ekipo, a imajo pred tem še sestanek z organizatorji. Do takrat sta bili vsaj še dve uri, zato smo šli Marko, Klemen in jaz delat monopol nad vafli v hotelu. V avtomat v pritličju smo metali kovance, dokler nam jih ni zmanjkalo, in si tako pridobili pet roza paketov vafļjev. Zame so bili ti posebno dragoceni, ker je prejšnja škatla čez noč v celoti izginila in nisem uspel priti niti do enega samega grižljaja.

Z Markom sva se lotila slikanice z abecedo in preživela naslednjo uro v nenehnih krčih smeha, ki so

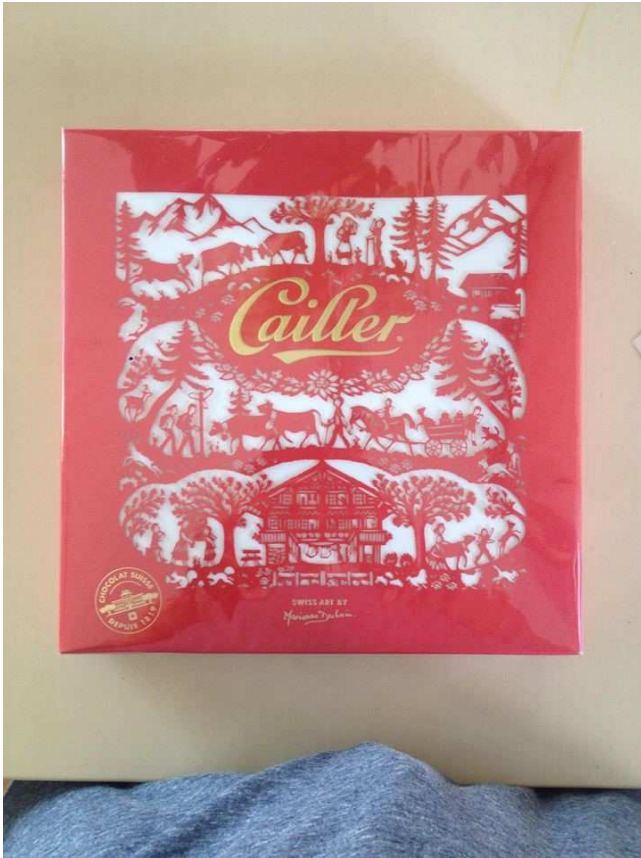
SLIKA 8.
Monopol

izbruhnili vsakič, ko sva ugotovila, kaj kateri verz pomeni. Sicer nisva takoj razumela vseh besed, a sva s pomočjo slik in sklepanja prišla do dna večine abecednih rim. Glede izgovorjave sva naletela na kar nekaj zagat, pri katerih so nama kasneje pomagale vodičke. Nekaj čez polnoč so v našo sobo prišle belgijska, hrvaška in obe slovenski vodički. Pogovarjali smo se o slovnici, filmih in izdelavi nelegalnega ruskega alkohola. Glede izgovorjave so naju naučile, da obstaja š in š, i in i, ter znak, ki ga pri izgovorjavi preprosto ignoriraš. Največ pozornosti so posvetile znaku bl, pri katerem moraš izpustiti zvok, kot da bi te nekdo močno udaril v trebuh.

V petek sem imel najlepšo možno budnico – izvedel sem, da smo jaz, Marko in Andraž osvojili bronaste medalje, Klemen pa pohvalo. Odprl sem okna in se na ves glas drl »SLOVENIJA IMA TRI BRONASTE MEDALJE!!!!« ter skakal po celem stanovanju. Zajtrk je bil tisti dan daleč najboljši – končno mi je uspelo najti sladico, ki ni bila prenasočena s sladkorjem. Zunanaj so Švicarji kot vedno delili čokolado, a naš favorit je imel pripravljeno presenečenje. Slovenski ekipi je podaril dve čudoviti škatli z umetelno izrezanimi papirnatimi vzorci na pokrovu in božanskimi pralineji, mi pa smo mu dali enega od magnetkov s slikami Slovenije, ki jih je Marko v ta namen prinesel s sabo.

Nato smo se z avtobusi peljali do Zaradie parka, na novo zgrajenega zelenega mestnega središča s pogledom na Kremelj. Vožnja je bila zaradi prometnih zamaškov dolga, a zabavna. Pravil glede odstavnih pasov v Moskvi očitno ni, a kar je najbolj pomembno, uspelo nam je ugotoviti, za kaj gre pri registrskih tablicah! Zadnje tri številke so namreč regionalna koda. Povzročale so težave, ker smo v Moski videli toliko različnih. Na koncu smo ugotovili, da mora tako veliko mesto pač imeti več kod. Ko smo preverili hipotezo, se je izkazala za pravilno! Videli smo tudi avto s slovensko zastavo in v park nam je kasneje prišla čestitat diplomatka s slovenskega veleposlaništva.

Če smo na začetku povsod zamujali, je slovenska ekipa bila PRVA na prizorišču podelitve! V parku smo izkusili bolj »rusko« poletje. Bril je namreč močen veter in temperatura se je spustila na kakšnih 13 stopinj Celzija. Na srečo so bili organizatorji pripravljene tudi na to in kmalu so vodičke delile odeje. Dobili smo dve živo roza, ki sta se ujemali z našimi timskimi majicami (medtem je Marko seveda vztrajal

SLIKA 9.
Švicarska bonboniera

v kratkih rokavih). Kasneje sta naši vodički sicer ugotovili, da se je veliko bolje kot v odejo ogrniti v slovensko zastavo, ki ti poleg telesa pogreje tudi srce. Okoli dvanajstih se je začela prireditve. Med podelitvami so bile pripravljene plesne in pevske točke, podeljevalci nagrad pa so pripravili kratke govore. Dotaknilo se me je, ko je eden glavnih organizatorjev in pobudnik projekta rekel, da »fizika ne pozna mej in ras, je le ena za vse«. Mislim da prijateljstva, ki smo jih spletli ta teden na olimpijadi, to trdno dokazujejo.

Vpili in ploskali smo en za drugega kot se spodobi. Najbolj bučen aplavz je požel član hrvaške ekipe, ki je ugotovil, da so mu dodelili preveč točk, in je to povedal na moderaciji. Dobil je nagrado za najbolj poštenega tekmovalca in bronasto medaljo. Po koncu podelitve so na oder povabili vse ekipe in mi smo se

SLIKA 10.
Odeje v timskih barvah

SLIKA 11.
Tribune v Zardie parku

postavili kar na sredo, slovensko zastavo pa smo dvignili do neba. Slikali smo se s pogledom na Kremelj in nato odšli na voden ogled Zardie parka. Zastavo naj bi sicer vrnili, a smo jo raje ponosno nesli s sabo. Kasneje jo je vihtel tudi eden od naših švicarskih prijateljev.

V parku so nas peljali v orjaški simulator, v katerem te video in premični sedeži popeljejo na polet nad Moskvo. Posnetek je bil izjemno dobro nare-

SLIKA 12.
Plesna točka

SLIKA 14.
Na hribčku v parku po podelitvi

SLIKA 13.
Podelitev bronastih medalj

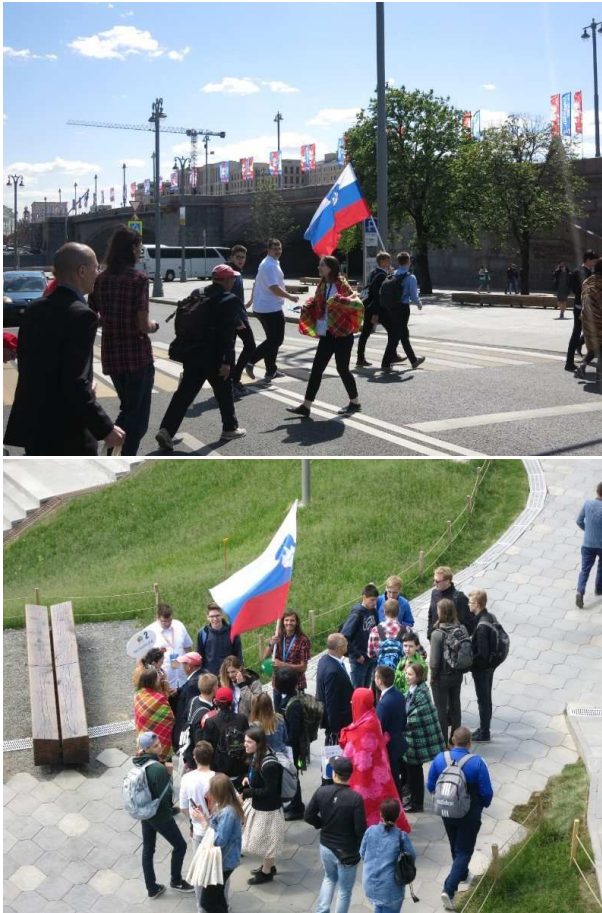

SLIKA 15.
Slovenska zastava na sredi

jen, zaradi zakrivljenega zaslona je zelo prepričljivo dajal vtis prostora, kljub temu da nismo imeli 3D očal. Med ogledom parka smo poizkusili tradicionalne švedske bombone, ki so zaradi enormne količine soli na njih pekli kot feferoni. Nato je večina ekip odšla na letališče in le s težavo smo se poslovili od Švicarjev. V slovo sem dobil podpis na svojo rdečo kapo in obljubili smo si, da bomo ohranili stike.

Ob vrnitvi v Dolgoprudni smo naši vodički peljali na kosilo v restavracijo po imenu Teorija (te očitno v prejšnjih dneh ni bilo dovolj). Ko sem v ruščini prosil za palčke, so me narobe razumeli in mi prinesli dve majhni steklenici vode («paličke» se namreč sliši izjemno podobno kot »vodičke«).

Potrebno je bilo vsaj še enkrat povzročiti zmedo, zato smo se spet odločili igrati odbojko. Pretrkali smo vrata pet nadstropij, dokler nismo naleteli na hrvaško vodičko. Ta je rekla, da bi rada igrala, in dogovorili smo se za čez petnajst minut na igrišču. Ko smo prišli tja, smo ugotovili, da nimamo žoge,

SLIKA 16.

Zastava je plapola povsod, kamor smo šli

imajo pa Turki eno za košarko. Ravno takrat sta prišla še Barbara in Jurij, ki smo jima tudi obljubili igro. Vse se je izteklo dobro: Barbara in hrvaška vodička sta se zapletli v pogovor, Jurij pa se je izkazal za izjemnega igralca košarke in Slovenci smo si kljub številski premoči Turkov priborili zmago!

Po igri smo spoznali še turško vodičko, za katero se je izkazalo, da lahko nadpovprečno dobro razume slovensko! Preizkusil sem jo s petimi preprostimi stavki in za skoraj vse je ugotovila, kaj pomenijo. Dogovorili smo se, da se bomo v naši sobi igrali igrico »krokodila«, neke vrste besedno pantomimo.

Kasneje smo se igrali še morilca in mafijo. Belgijska in hrvaška vodička sta se želeli posloviti od nas, saj sta se vračali na svojo univerzo za izpite. Njima

SLIKA 17.

Na razgledni ploščadi z našim najljubšim Švicarjem

SLIKA 18.

in pa našima vodičkama smo za spomin podarili magnetke in majhne slovenske zastavice, izmenjali pa

smo si tudi telefonske kontakte. Pozno ponoči sva z Markom imela priložnost poslušati turški rock in finski metal elektro ter jesti odlično medeno torto, ki so jo vodičke posebej za nas okrasile. Šele pozno ponoči smo se razšli in nato sva se z Markom pogovarjala do svita, ko se nama je zazdelo, da bi bilo morda smiselno za kakšni dve uri zatisniti oči.

Zbudili smo se ob petih in se skupaj s Hrvati vkrcali na kombi za letališče. Do tja so nas pospremile naše vodičke in malo je manjkalo, da se ob slovesu nismo razjokali. Na letališču sem moral iz nahrbtnika vzeti medaljo, ki bi lahko najbrž bila uporabljena kot orožje. Z Markom sva si uredila skupne sedeže, da sva lahko trenirala branje ruščine med letom. Uspelo nama je zaključiti odsek s črkami in prišla sva do pesmic o mesecih. Imel sem še priložnost preizkusiti svojo hrvaščino, saj je poleg naju sedel eden članov hrvaške ekipe.

V Zagrebu nas je čakal kombi in že smo bili na poti v Ljubljano. Med vožnjo in na kavi v Tivoliju smo na Barbarino pobudo zavzeto delali načrt za to reportažo ...

In zdaj je tu. Zapisana, objavljena. Želim si, da bi lahko začutili energijo našega ruskega tedna. Da bi se med branjem navzeli vsaj kančka tiste čudovite otroške svobode, ki nas je prevevala in ki je omogočala seganje izven cone udobja do novih kultur, početij in izkustev. Da bi se kdaj predali »norosti« in naredili, kar se vam v nekem trenutku zazdi zanimivo, ne da bi se obremenjevali. Ker nam je to uspelo in prav zato, je bil zadnji teden zame najlepši v tem letu. In žal mi je, da nisem ljubezni do fizike in tekmovanj odkril prej, a vseeno sem neskončno vesel, da mi je bila dana možnost za udeležbo na tej olimpijadi in da sem izkoristil VSAKO SEKUNDO, ki sem jo tam preživel. Da sem se z veseljem predal nalogam, da sem spoznal čudovite ljudi, sodeloval v lepih pogovorih, počel prisrčne neumnosti. Tekmujte, bodite radovedni in zabavajte se, ker fizika JĚ zabavna. In ko se vam uspe prebiti na vrh, ko imate čast dvigniti slovensko zastavo na mednarodnih tekmovanjih, takrat ne pozabite, kaj je najbolj pomembno. Da se odprete in užijete vsak trenutek čudovite priložnosti, ki vam je dana.⁵

× × ×

⁵Za pomoč pri izdelovanju osnutka se zahvaljujem celotni slovenski ekipi, še posebej Marku.

Barvni sudoku

→ V 8×8 kvadratkov moraš vpisati začetna naravna števila od 1 do 8 tako, da bo v vsaki vrstici, v vsakem stolpcu in v kvadratih iste barve (pravokotnikih 2×4) nastopalo vseh 8 števil.

	1			2	5		6
7				1			
	2	3					
			6			5	
4							
		2				3	8
				3		8	
8		7		5		1	

REŠITEV BARVNI SUDOKU

4	1	2	5	3	7	9	8
7	8	9	3	1	5	4	2
8	3	1	4	5	2	7	9
5	2	7	9	8	1	3	4
2	5	3	7	9	4	8	1
1	9	4	8	7	3	2	5
3	4	8	1	2	9	5	7
9	7	5	2	4	8	1	3

× × ×